

Paġna Ewlenija > ... > Kwistjonijiet Tal-familja U Wirt > Tfal Tal-Ukrajna – Kooperazzjoni Ġudizzjarja >
Ċivili Responsabbiltà tal-ġenituri

Responsabbiltà tal-ġenituri

Dawn l-iskedi informattivi tnejjem min-Network Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali.

Għal każijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri transfruntiera (bħal dawk relatati mad-drittijiet ta' kustodja u aċċess, tutela, tqegħid ta' minorenni f'kura istituzzjonali jew foster care), ir-regoli ġurisdizzjonali tal-UE huma stabbiliti fir-[Regolament Brussell IIb](#), filwaqt li d-dritt applikabbli għal każijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri huwa rregolat mill-[Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#). Il-Konvenzjoni tapplika wkoll f'sitwazzjonijiet relatati ma' Stati Membri mhux tal-UE li huma Stati Kontraenti f'din il-Konvenzjoni (bħall-Ukrajna).

Ġurisdizzjoni

Fi kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, l-Artikolu 8 tar-[Regolament Brussell IIa](#)[1] u l-Artikolu 7 tar-[Regolament Brussell IIb](#) jipprevedu li l-qorti [2] ta' Stat Membru [3] jkollhom ġurisdizzjoni f'materji ta' responsabbiltà tal-ġenituri dwar minorenni li huwa abitwalment residenti f'dak l-Istat Membru fiż-żmien li tkun giet vestita l-qorti. Madankollu, il-qorti tal-Ukrajna jibqgħu jkollhom ġurisdizzjoni jekk il-minorenni kienu abitwalment residenti fl-Ukrajna qabel l-ispostament. Bħala regola ġenerali, il-bidla fir-residenza abitwali tkun tirrikjedi daqsxejn żmien u l-qorti jkun jeħtiġilha taċċerta li ċerti rekwiżiti huma ssodisfati [4]. Bl-istess mod, il-minorenni mill-Ukrajna li jidhru fl-UE x'aktarx mhumiex se jkollhom residenza abitwali fl-UE għal ftit taż-żmien, u b'hekk f'diversi każijiet, l-Artikolu 8 tar-Regolament Brussell IIa u l-Artikolu 7 tar-Regolament Brussell IIb ma jkunx applikabbli.

L-Artikolu 13(2) tar-Regolament Brussell IIa u l-Artikolu 11(2) tar-Regolament Brussell IIb jipprevedu ġurisdizzjoni bbażata fuq il-preżenza tal-minorenni f'każijiet ta' tfal li huma refuġjati jew tfal li huma internazzjonalment spostati kaġun ta' xi inkwiet f'pajjiżhom. Madankollu, l-Artikolu 52(2) tal-[Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#) (li għandu jinqara flimkien mal-Premessa 25 tar-Regolament Brussell IIb) jiċċara li din ir-regola ta' ġurisdizzjoni għandha tapplika biss għal tfal li kellhom ir-residenza abitwali tagħhom fi Stat Membru qabel l-ispostament. Meta r-residenza abitwali tal-minorenni qabel l-ispostament kienet fi Stat terz, bħall-Ukrajna, jenħtieġ li japplikaw ir-regoli ġurisdizzjonali tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar it-tfal refuġjati u tfal internazzjonalment spostati. L-Ukrajna u l-Istati Membri kollha tal-UE huma Partijiet Kontraenti tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 ([HCCH | #34 - Tabella tal-istatus](#)).

L-Artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 jipprevedi li “[g]ħat-tfal refuġjati u tfal li, minhabba inkwiet fil-pajjiż tagħhom, huma internazzjonalment spostati, l-awtoritajiet tal-Istat Kontraenti fuq it-territorju ta' liema dawn it-tfal huma preżenti bħala riżultat tal-ispostament tagħhom, għandhom il-ġurisdizzjoni prevista fl-Artikolu 5(1)”.

Aktar informazzjoni dwar l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal għal tfal mhux akkumpanjati u mifrudin hija disponibbli [hawnhekk](#) u [hawnhekk](#).

L-Artikoli 8 u 9 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 kif ukoll l-Artikolu 15 tar-Regolament Brussell IIa u l-Artikoli 12 u 13 tar-Regolament Brussell IIb jipprevedu li l-ġurisdizzjoni tista' tigi trasferita lil qorti li tkun f'pożizzjoni aħjar biex tisma' l-każ. Fis-sitwazzjoni attwali, dan jista' jirrigwarda l-protezzjoni tal-minorenni mill-Ukrajna (pereżempju, li jaslu fl-UE mhux akkumpanjati) f'każ li l-awtorità kompetenti ssir taf li l-minorenni jkollhom qrafa fi Stat Membru ieħor. F'sitwazzjoni bħal din, l-ewwel Stat Membru jista' jitlob it-trasferiment ta' ġurisdizzjoni jekk il-minorenni jkollhom rabta partikolari mat-tieni Stat Membru u jekk it-trasferiment ikun fl-aħjar

interessi tal-minorenni.

Biex wieħed jifhem aħjar kif għandu jiġi applikat ir-Regolament Brussell IIa jew ir-Regolament Brussell IIb, il-Gwidi Prattiċi, disponibbli [hawnhekk](#), huma għodod utli.

Dritt applikabbli u r-rikonoxximent

Fl-eventwalità ta' aggressjoni militari, il-[Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#) tikkostitwixxi strument importanti relatat mal-protezzjoni tat-tfal, inkluż fil-każ ta' tfal mhux akkumpanjati, tfal migranti mifrudin u tfal li qegħdin ifittxu l-ażil. L-Ukrajna u l-Istati Membri kollha tal-UE huma Partijiet Kontraenti għall-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 ([HCCH | #34 - Tabella tal-istatus](#)).

Ta' min jinnota li l-Artikolu 16(1) tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 jipprevedi li l-kwistjoni dwar min għandu r-responsabbiltà tal-ġenituri għal minorenni b'operazzjoni tal-liġi hija rregolata mid-dritt tal-Istat tar-residenza abitwali tal-minorenni, jiġifieri mid-dritt Ukren għall-minorenni li jkollhom ir-residenza abitwali tagħhom hemmhekk. L-istess japplika għall-attribuzzjoni tar-responsabbiltà tal-ġenituri permezz ta' ftehim jew att unilaterali (l-Artikolu 16(2) tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996). Barra minn hekk, ir-responsabbiltà tal-ġenituri li teżisti skont id-dritt tal-Istat tar-residenza abitwali tibqa' tapplika fl-eventwalità li r-residenza abitwali tinbidel mill-minorenni għal Stat ieħor (l-Artikolu 16(3) tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996). L-eżerċitar tar-responsabbiltà tal-ġenituri huwa rregolat mid-dritt tar-residenza abitwali tal-minorenni wkoll (l-Artikolu 17 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996).

Barra minn hekk, l-Artikolu 23 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 jipprevedi rikonoxximent formali b'operazzjoni tal-liġi ta' kwalunkwe miżura maħruġa fi Stat Kontraenti ieħor. Bl-istess mod, miżura Ukrena fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Konvenzjoni tiġi rikonoxxuta awtomatikament fi Stati Kontraenti oħra mingħajr il-ħtieġa ta' rikonoxximent formali. Għaldaqstant, il-miżuri Ukreni se jibqgħu validi fl-UE.

Kif iċċarat ulterjorment fl-Artikolu 18 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996, ir-responsabbiltà tal-ġenituri msemmija fl-Artikolu 16 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 tista' tiġi tterminata, jew il-kundizzjonijiet tal-eżerċitar tagħha jistgħu jiġu modifikati, permezz ta' miżuri meħuda skont din il-Konvenzjoni.

L-Artikolu 15(1) tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 jipprevedi li “[f]l-eżerċizzju tal-ġuriżdizzjoni tagħhom taħt id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu II, l-awtoritajiet tal-Istati Kontraenti għandhom japplikaw il-liġi tagħhom”, u għaldaqstant jirriżulta li l-Partijiet Kontraenti japplikaw il-liġijiet nazzjonali tagħhom f'dawn il-każijiet.

Aktar informazzjoni dwar l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal għal tfal mhux akkumpanjati u mifrudin hija disponibbli [hawnhekk](#) u [hawnhekk](#).

Kooperazzjoni bejn l-Awtoritajiet Ċentrali

Jekk jogħġbok kun af li l-funzjonament tal-Awtorità Ċentrali tal-Ukrajna maħtura skont il-[Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#) huwa affettwat u jaf ikun temporanjament limitat minħabba l-kriżijiet attwali.

F'sitwazzjonijiet li jikkonċernaw il-kooperazzjoni bejn l-Awtoritajiet Ċentrali tal-Istati Membri (pereżempju, minorenni li jkun tqiegħed fi Stat Membru wieħed ikollu aħwa fi Stat Membru ieħor), jistgħu japplikaw l-Artikoli 55 u 56 tar-[Regolament Brussell IIa](#) jew l-Artikoli 80 u 82 tar-[Regolament Brussell IIb](#).

Fir-rigward tal-foster care, l-informazzjoni ppubblikata fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettronika pprovduta mill-Istati Membri dwar kif issir il-proċedura għal tqiegħid transfruntier inkluż f'foster families, tista' tkun utli wkoll u tista' tiġi kkonsultata [hawnhekk](#).

Biex wieħed jifhem aħjar kif għandu jiġi applikat ir-Regolament Brussell IIa jew ir-Regolament Brussell IIb, il-Gwidi Prattiċi, disponibbli [hawnhekk](#), huma għodod utli.

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Awtoritajiet Ċentrali jinsabu hawn taħt:

- [Ir-Regolament Brussell IIb](#)

- [Ir-Regolament Brussell Ila](#)
- [Il-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#)

In-Network Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali (NĠE-ċivili), kif jista' jgħin?

In-NĠE-ċivili jipprovdi appoġġ għall-implimentazzjoni tal-istrumenti tal-ġustizzja ċivili tal-UE fil-prattika legali ta' kuljum. Minbarra l-Awtorità Ċentrali, il-punt ta' kuntatt tan-NĠE fl-Istat Membru tiegħek jista' jiġi kkuntattjat biex jassisti jekk ikollok xi problema speċifika f'kawża transfruntiera. Il-punt ta' kuntatt tiegħek jista', pereżempju, jinforma ruħu dwar l-istatus attwali ta' talba, jgħin biex isir kuntatt bejn żewġ qrati jew isib id-dettalji ta' kuntatt ta' awtorità kompetenti fi Stat Membru ieħor tal-UE.

[Aktar informazzjoni dwar in-NĠE u kif dan jista' jkun ta' għajjnuna.](#)

[Kif nista' nsib il-punt ta' kuntatt nazzjonali tiegħi?](#)

Links utli

- Informazzjoni dwar id-dritt tal-Ukrajna
 - [Informazzjoni dwar id-dritt tal-Ukrajna b'rabta mal-protezzjoni tat-tfal u l-minorenni mhux akkumpanjati \(279.96 KB - PDF\) \[MT\]\(#\)](#)
 - [Mistoqsijiet u tweġibiet dwar il-liġi tal-familja Ukrena \(384.49 KB - PDF\) \[MT\]\(#\)](#)
 - [Il-proċedura għar-ritorn tat-tfal f'istituzzjonijiet \(faċilitajiet\) lejn l-Ukrajna \(118.67 KB - PDF\) \[EN\]\(#\)](#)
 - [Formola multilingwi online għat-tfal Ukreni li jivvjaġġaw lejn l-Unjoni Ewropea u li jirrisjedu fiha. Din il-formola tippermetti lill-ġenituri Ukreni jew lir-rappreżentanti legali tat-tfal li jivvjaġġaw lejn l-Unjoni Ewropea jiddikjaraw min huwa responsabbli għall-ivvjaġġar mat-tfal u/jew għall-eżerċitar tar-responsabbiltà tal-ġenituri għat-tfal.](#)
- Awtoritajiet Ċentrali:
 - [Ir-Regolament Brussell Ila](#)
 - [Ir-Regolament Brussell Iib](#)
 - [Il-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#)
- Grupp ta' Konsultazzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa (CGU) dwar it-Tfal tal-Ukrajna
 - [Kompendju dwar il-proċeduri u l-kooperazzjoni transnazzjonali \(4.07 MB - PDF\) \[EN\]\(#\)](#)
 - [Nota ta' informazzjoni dwar l-Adozzjoni matul il-Gwerra fl-Ukrajna \(3.76 MB - PDF\) \[EN\]\(#\)](#)
 - [Farsa ġenerali kumentwali - Rispons għal inizzjattivi ta' adozzjoni f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza \(3.63 MB - PDF\) \[EN\]\(#\)](#)
- [Nota ta' informazzjoni mill-HCCH dwar it-tfal imċaħħda mill-ambjent tal-familja tagħhom minhabba l-kunflitt armat fl-Ukrajna](#)
- [It-taqsimha dwar il-protezzjoni tat-tfal tal-paġna web HCCH](#)
- [L-applikazzjoni tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal għal tfal mhux akkumpanjati u mifrudin](#)
- [Rapport Spjegattiv tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#)
- [Manwal Prattiku dwar l-Operazzjoni tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal](#)
- [Il-pubblikazzjonijiet tan-NĠE \(inklużi l-gwidi ta' Prattika dwar l-applikazzjoni tar-Regolamenti Brussell Ila u Brussell Iib\) jistgħu jinsabu \[hawnhekk\]\(#\).](#)
- [Għodda Prattika għat-Tuturi: Protezzjoni temporanja għal tfal mhux akkumpanjati li qed jaħarbu mill-Ukrajna](#)

[1] Mill-1 ta' Awwissu 2022, ir-Regolament Brussell Ila huwa sostitwit mir-Regolament Brussell Iib, iżda r-Regolament Brussell Ila jibqa' japplika meta l-proċedimenti jkunu nbdew qabel l-1 ta' Awwissu 2022.

[2] Skont l-Artikolu 2(1) tar-Regolament Brussell Ila u l-Artikolu 2(2)(1) tar-Regolament Brussell Iib, it-terminu "qorti" jkopri l-awtoritajiet kollha fl-Istati Membri b'guriżdizzjoni fi kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni taż-żewġ Regolamenti.

[3] Dawn iż-żewġ Regolamenti ma japplikawx għad-Danimarka li tapplika r-regoli ta' guriżdizzjoni simili fil-

Konvenzjoni ta' The Hague tal-1996 dwar il-Protezzjoni tat-Tfal.

[4] Għall-interpretazzjoni ta' "residenza abitwali" ara pereżempju s-sentenzi tal-QĠUE fil-kawżi [C-523/07](#), [C-497/10 PPU](#), [C-376/14 PPU](#), [C-111/17 PPU](#), [C-512/17](#) u [C-393/18 PPU](#). Għal aktar informazzjoni ara wkoll il-Gwida Prattika dwar l-applikazzjoni tar-Regolament Brussell IIb.

■ L-aħħar aġġornament: 06/06/2025

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.